

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Биляна Николаева Великова – Цонкова,
Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“

върху научните трудове, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“
в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки,
професионално направление 3.2 Психология, научна специалност „Социална психология“,
обявен в ДВ бр. 91 от 29 октомври 2024 г.

Кандидат: доц. д-р Соня Йорданова Стефанова

Описание на конкурсната процедура

Настоящото становище е изготвено на основание на Заповед № РД-449/27.12.2024 г. на Ректора на Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“ и решение на първото заседание на научното жури от 15.01.2025 г. В конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.2. „Психология“, научна специалност „Социална психология“, за нуждите на катедра „Нервни болести, психиатрия и психология“ участва един кандидат: Соня Йорданова Стефанова, доцент по туризъм (Управленска етика и психология в туризма), доктор по социална психология.

Представените по конкурса документи показват, че процедурата по неговото разкриване и обявяване е спазена и те са в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“.

Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата

Общият списък на публикациите на д-р Соня Стефанова за участие в конкурса съдържа 1 научна монография, 3 учебни помагала, 1 публикация на английски език в научно издание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни с научна информация (в съавторство, четвърти автор), както и 15 статии и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране (5 на английски език, 10 самостоятелни).

Съгласно приложената справка за цитиранията на публикациите на кандидата, са забелязани 31 цитирания в монографии, учебници, учебни помагала, статии в реферирани и рецензирани издания и доклади от български и международни конференции.

Преподавателската дейност на д-р Соня Стефанова в Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“ е доста обширна и разнообразна. Води лекционни курсове и семинарни занятия със студенти основно по психологични дисциплини. За нуждите на учебния процес по преподаваните дисциплини е разработила 3 учебни помагала: „Социална психология“ (2024), „Социална психология в туризма“ (2024) и „Психология на личността“ (2024).

Ръководила е 4 дипломанта, участвала е в разработването на 12 учебни програми.

От предоставената справка се вижда, че д-р Соня Стефанова е участвала в 3 национални научни проекта, 1 регионален и 1 университетски.

Представената от кандидата научна продукция съответства на наукометричните изисквания, заложи в Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, Бургас.

Основни направления на публикационната активност и най-важни научни приноси

В изследователската работа на д-р Соня Стефанова се открояват две основни направления, а именно, социална психология в туризма и социална психология на потребителското поведение, на които са посветени монографията и повечето от представените за оценка и становище публикации. Основният фокус на научен интерес е насочен към изследване на социално-психологичните фактори, които влияят върху поведението на потребителите в сферата на туризма, и попада в обхвата на научната специалност на обявения конкурс.

Монографията „*Нагласи и поведение на потребителите при избор на туристическа дестинация. Социално-психологически аспекти*“ (Издавателство „ЕКС-ПРЕС“, Габрово, 2024, ISBN 978-954-490-820-1) обобщава и систематизира научните търсения на д-р С. Стефанова по посока на изследване и задълбочен анализ на социално-психологичните, личностни и индивидуално-психологични фактори, които оказват влияние при формирането на потребителските нагласи и потребителското поведение в сферата на туризма. В първата част на книгата са разгледани теоретичните основи на изследването на потребителските нагласи при избор на туристическа дестинация. Направен е обзор на водещите теории и модели на нагласите в социалната психология. Дефинирани са концептите потребности и поведение и взаимовръзките им с потребителското поведение. Анализирани са факторите, които влияят върху формиране на потребителските нагласи. Втората част на труда представя дизайна на емпиричното изследване, което се базира върху прецизен концептуален модел, отразяващ взаимовръзките и влиянието на личностни, психологични, социални фактори на средата и характеристики на туристическата дестинация върху избора и решението за покупка. Оригиналната авторска методика приложена върху значителен брой респоденти от различни националности позволява извеждането на значими и надеждни резултати.

Цялостното задълбочено проучване, собственото авторско изследване и изведените модели на закономерности между променливите имат подчертан научен и научно-приложен принос за обогатяване на съществуващите модели за изследване на потребителското поведение през призмата на социалната психология, като същевременно допринасят за развитието на ефективни маркетингови стратегии в туризма.

Другите представени за конкурса публикации отразяват систематичната и целенасочена изследователска работа на кандидата в полето на социална психология в туризма и социална психология на потребителското поведение. Те се открояват със своя новаторски характер, разширяват и обогатяват съществуващите познания в изследваните области.

Критични бележки и препоръки

Бележките и препоръките, които отправям към кандидата имат колегиален и конструктивен характер с оглед на бъдещото развитие на д-р Соня Стефанова като изследовател, автор и преподавател.

В авторската справка са посочени няколко проблемни области, които са извън полето на социалната психология, но не става ясно кои от предложените за конкурса публикации кандидатът отнася към тях. В справката липсва конкретика по отношение на приносните моменти в трудовете на кандидата и тяхното обособяване като научни и научно-приложни в полето на социалната психология.

Препоръчвам на д-р Соня Стефанова в бъдеще да разшири спектъра на научните си интереси като потърси значими връзки и надгради постигнатите резултати с изследвания върху фундаментални проблеми на социалната психология. Това би способствало за по-добра разпознаваемост сред научната общност и по-конкретно в рамките на психологичното научно пространство у нас и в чужбина.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ, на основание на представените по конкурса материали считам, че кандидатът д-р Соня Йорданова Стефанова отговаря на критериите за заемане на академичната длъжност „Доцент“, определени от Закона на развитие на академичния състав на РБългария и Правилника за неговото прилагане, както и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“.

За това *предлагам* на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително и да предложат на Факултетния съвет на Медицински факултет при Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“, да избере д-р Соня Йорданова Стефанова на академичната длъжност „Доцент“ по професионално направление 3.2. Психология, научна специалност „Социална психология“.

12.03.2025 г.
гр. Бургас

Член на научното жури:
(доц. д-р Биляна Великова-Цонкова)